

LARVIK KOMMUNE

Formingsveileder for Stavern

Norm for utforming av gater og byrom

5. februar 2004

FORORD

Formingsveileder for gater og byrom i Stavern er utarbeidet på oppdrag fra Larvik kommune, avdeling for kommunalteknikk, og inngår i arbeidet for en endelig kommunedelsplan for Stavern. For at dokumentet skal være mest mulig til nytte, mener vi at denne veilederen må forstås som en **norm**.

Normen for utforming av gater og byrom skal forankres i Larvik kommune og være retningsgivende for de tiltak som skal planlegges og utføres i det offentlig rom i Stavern. Ved enhver slik inngripen skal det direkte berørte området vurderes ut fra dets lokale karakter, i sammenheng med dets omgivelser og til slutt i forhold til Staverns egenart.

Ved fremtidig behandling av gater og byrom skal det legges vekt på det historiske, det funksjonelle og det estetiske i tillegg til at gjeldende lovverk, forskrifter og normer, samt at regler for drift- og vedlikehold og økonomi også må ivaretas.

For at Norm for gater og byrom i Stavern til enhver tid skal være formålstjenlig, bør dokumentet rulleres i takt med samfunnsutviklingen og i samarbeid med relevante lag/foreninger (brukermedvirkning).

Gate- og byromutformingen skal vise at Stavern vil fremstå som en vakker og åpen liten by ved havet. Brytningene som detalj- og helhetstenkning, gammel og ny tid, formålstjenlige og velbefinnende funksjoner, fastboende og gjester skal forenes og tolereres i det offentlig rom.

Gater og byromutformingen skal i seg selv gi det visuelle helhetsbilde som alene forteller under hvilken kultur Stavern er skapt under gjennom tidene.

Veilederen skal legge vekt på utforming av gater og byrom innenfor et definert område, og spesielt fokusere på gode retningslinjer og løsninger for gater, fortau, fasader, belysning, møblering, vegetasjon og kunst – dette for å utvikle fysiske og visuelle helheter og sammenhenger i planområdet.

De gatearbeidene som er utført i Tollbodgaten, Havnegaten og Skippergaten våren 2003 er utført før utarbeidelse av denne veilederen og skaper dermed nødvendigvis **ikke presedens for denne**.

Bakgrunn for denne veilederen er

- Kulturminnevernanalysen for Stavern (Lars Jacob Hvinden Haug 2002)
- Stedsanalysen for Stavern (Feste AS 2002)
- De innspill som er fremkommet fra tidligere verksteder ifm. Kommunedelplanen
- Innspill fra Stavern vedr. gatene der
- Estetisk program for Larvik kommune (2001)
- Temaplan Larvik kommune
- Kommuneplanens strategidel (2000-2004)
- Kommunalteknisk norm for gater, veier og veilys (2003)
- Foredrag om Staverns gater ved prof. Ola Bettum våren 2003
- Staverns gater. Innspill fra Jan Reime Kristiansen oktober 2003
- Arbeid i prosjektgruppa
- Befaringer juni 2003

Arbeidet har blitt utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av:

Fra Larvik kommune:

Per Hoelseth (prosjektleder)

Kai Hermansen

Gitte Leming

Kommunalteknikk

Kommunalteknikk

Kultur og idrett

Fra Statens vegvesen:

Lars Olav Farstad

Fra Stavern:

Reidar Mathisen

Åshild Rakke

Iselin Bast

Ole Petter Borvik

Sol Nielsen

Formingsveileder for Stavern er ført i penn av **GRØNN SONE as Landskapsarkitekter** ved Landskapsarkitekt Astrid D. Skalleberg og **arbeidsgruppa**.

INNHALDSFORTEGNELSE

FORORD	SIDE
1.0 FORMINGSVEILEDEREN – INNHOLD OG BRUK	5
1.0.1 INNLEDNING	5
2.0 BAKGRUNNSMATERIALE	6
2.0.1 STAVERN, DAGENS SITUASJON	6
2.0.2 VISJONER OG MULIGHETER	6
3.0 DELOMRÅDER	7
3.0.1 OVERSIKTSPLAN – DELOMRÅDER OG GATEKLASSER	7
3.0.2 TRAFIKKSIKKERHET	8
3.0.3 HOVEDGATER - INDRE SONE	8
3.0.4 SAMLEGATER	11
3.0.5 SENTRUMSGATER – TIDVIS GÅGATE	14
3.0.6 GATER I BOLIGSTRØK	17
3.0.7 HISTORISKE GATER	19
3.0.8 TORG OG PASSER	21
3.0.9 PARKER	25
3.1.0 UTESERVERING	28
3.1.1 PARKERINGSPLASSER	29
3.1.2 SJØFRONTEN - BRYGGESLENGEN	31
4.0 GRØNNSTRUKTUR I BYEN	32
5.0 BELYSNING	35
6.0 FASADEUTFORMING, SKILTING OG FESTIVALE ELEMENTER	36
7.0 KUNSTNERISK UTSMYKKING	38
8.0 ELEMENTER OG GATEINVENTAR	41
8.0.1 BELEGG	41
8.0.2 KANTSTEINSDETALJER	42
8.0.3 MØBLER	43
8.0.4 EKSEMPLER PÅ AVFALLSBEHOLDERE	43
8.0.5 EKSEMPLER PÅ SYKKELSTATIV	44
8.0.6 EKSEMPLER PÅ BOM- OG GJERDELØSNINGER	44
8.0.7 SKILT OG REKLAME	45
8.0.8 KUMLOKK	45
9.0 IDÉBANK	46

1.0 FORMINGSVEILEDEREN – INNHOLD OG BRUK

1.0.1 INNLEDNING

Et levende bymiljø er noe som utvikler seg over tid. Stavern som by har aner tilbake til 1600-tallet,, men dagens Stavern er et resultat av bybrannen i 1883. Byen ble bygd opp med presise kvartaler, muligens med Kristiansand som forbilde. Det ble brukt larvikitt som kantstein, og store deler av byen fikk gatetrær, betalt av sogneprest Herlofsen.

Gatene ble opparbeidet med et tverrsnitt på 12,5m, fortau 2x2,5m og kjørebane på 7,5m. Rennesteinene ble satt i lokal kuppelstein, med fortau og gatebelegning av grus.

Det er dette gatebildet som preger store deler av Stavern i dag, selv om belegget er asfalt de fleste steder i dag.

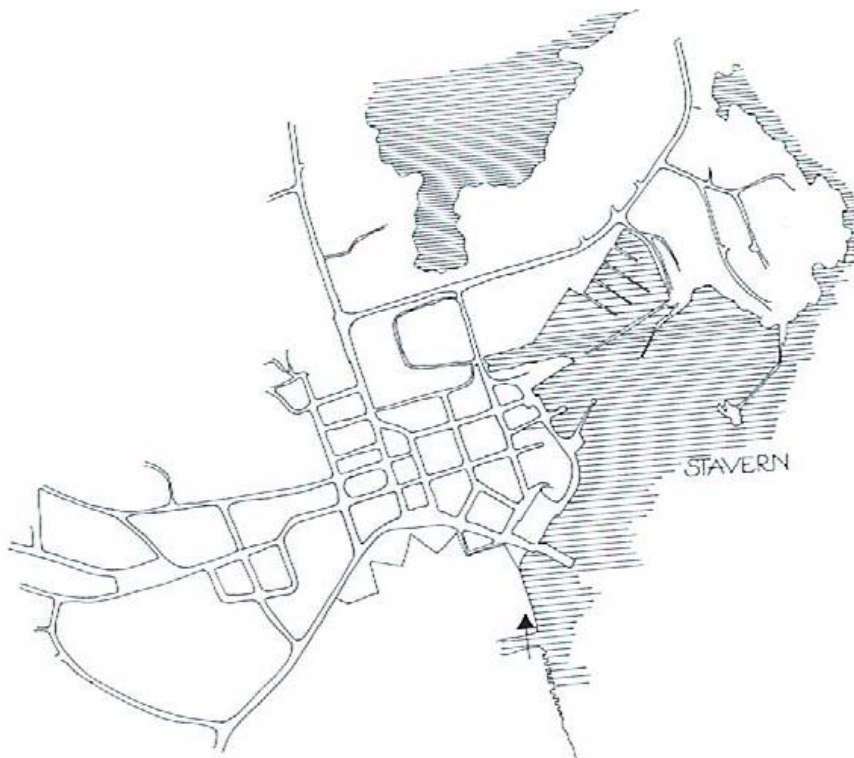
Det er gatetverrsnittet med den tidstypiske bebyggelsen og gatetrærne som utgjør det karakteristiske ved Stavern sentrum i dag.

Rundt selve sentrum har det frem til i dag foregått en kontinuerlig utbygging av boliger.

Dette området har fått en helt annen utforming og struktur enn selve bykjernen – eksempler er området ved Auserød og Risøya.

Målsettingen med formingsveilederen er å få en samordnet vurdering av sentrumsutviklingen med tanke på å skape et vakkert og enhetlig preg. Historiske og funksjonelle sammenhenger skal vektlegges ved valg av materialer og detaljer.

Forutsetningene for et vellykket resultat er å finne kvaliteter som fremhever stedets egenart, som eldes med verdighet og som gir god vedlikeholdsøkonomi.

2.0 BAKGRUNNSMATERIALE

2.0.1 STAVERN, DAGENS SITUASJON

Stavern er en liten by som vender "ansiktet" mot havet. Bysentrum er konsentrert og lite, men desto viktigere for et levende Stavern. Tiltak for å forsterke dette ytterligere er nødvendig i videre planlegging for å opprettholde et levende bo-/handelsmiljø hele året. Handlegatene domineres av 1 til 1 ½ etasjes hus i sveitserstil, delvis ombygd med smale fortau på 2,5 m. Handlegatene har langsgående parkering, og til tider er det bilene som dominerer bybildet.

Boligområdene ligger som en brem rundt sentrum, med bebyggelse fra flere tidsepoker. Fjærdingen har den eldste bebyggelsen, mens boliger på Risøya fremdeles er under utbygging. Dette gir byen flere kvaliteter og flere muligheter ved valg av bosted. Fellestrekk for dem alle er nærheten til byen og havet, og dette er med på å knytte de ulike boligområdene sammen.

Boligområdene og bysentrum deles ganske brutalt av RV 301. Denne virker både fysisk og visuelt som en barriere for myke trafikanter i bybildet.

Sjøfronten omslutter Stavern i øst og syd og er et viktig element ved opplevelsen av Stavern. Uansett hvor man befinner seg er man aldri langt fra havet. Denne tilknytningen har alltid vært viktig for byen og må ivaretas ved videre planlegging av sjøfronten.

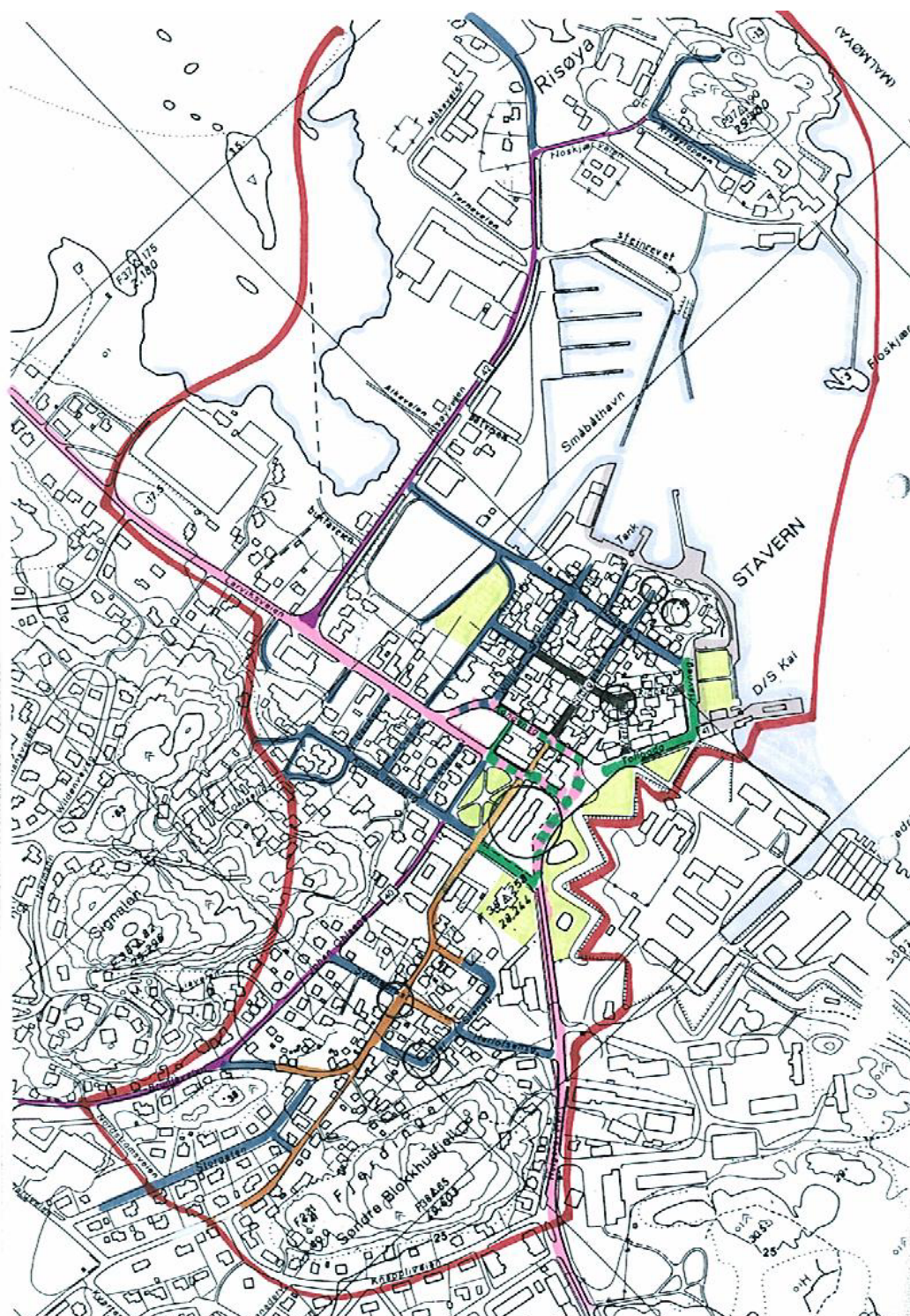
2.0.2 VISJONER OG MULIGHETER

En visjon for Stavern er å øke livskvaliteten for byen på alle plan:

- Minimere RV 301 som en barriere gjennom byen
- Generell opprydding av gategulv og fasader for å fremheve byens eksisterende kvaliteter, og for å gjøre byen mer attraktiv for fastboende og tilreisende.
- Oppgradere uterom og parker etter en helhetlig plan for å øke opplevelseskvalitetene og uteaktivitetene i byen
- Videreføre Staverns egenart ved videre utvikling av byen
- Historiske gateelementer som påtreffes under gravearbeider bør vies spesiell oppmerksomhet. Det tas standpunkt til om elementene skal oppgraderes eller eventuelt saneres.
- Øke innslag av grønnstruktur på alle plan, men spesielt ved nyplanting av de tradisjonelle kollede gatetrærne

3.0 DELOMRÅDER

3.0.1 OVERSIKTSPLAN – DELOMRÅDER OG GATEKLASSER

- Planens avgrensning
 Hovedgater
 Sentrumsgater
- Tidvis gågate
 Boliggater
 Historiske gater
- Bryggeslengen
 Parker
 Plasser
- Samlegater

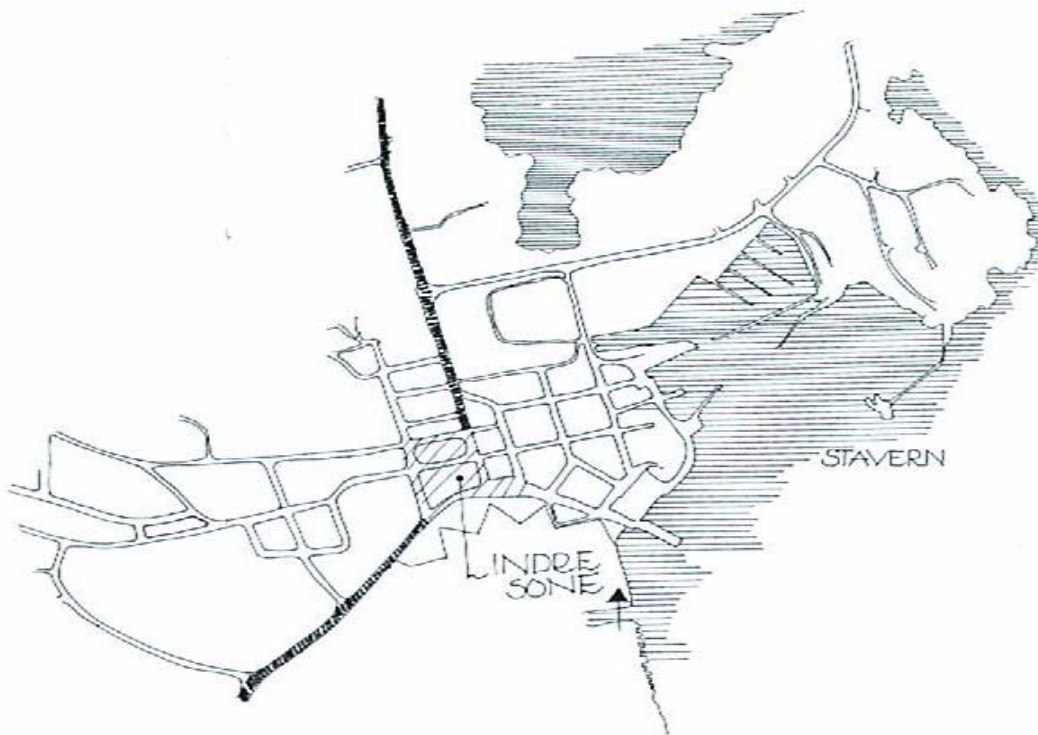
3.0.2 TRAFIKKSIKKERHET

Trafikksikkerheten vil bli ivaretatt i forbindelse med kommunens trafikksikkerhetsplan. Denne planen oppgraderes i 2004 og da som et KOU dokument (kommunal, offentlig utredning). Denne veilederen skal legges til grunn ved eventuelle fysiske tiltak som er nødvendig for å forbedre trafikksikkerheten.

3.0.3 HOVEDGATER - INDRE SONE

Hovedgater leder trafikken inn til og gjennom sentrum. Gatene domineres av relativt tett trafikk, men må samtidig gi sikker adkomst til byen for syklister og gående. For å få maksimal sikkerhet kreves godt markerte fotgjengerfelt og fysisk atskilt vegbane/gang-sykkelvei.

Det foreslås derfor at vegvesenet utreder forslag til en 2-veis trafikk-løsning ved krysset Larviksveien-Storgaten.

Eksisterende situasjon:

Hovedgater: Larviksveien og Helgeroaaveien.

Larviksveien fra nord og Helgeroaaveien fra syd er hovedadkomsten inn til Stavern. I selve sentrum er det disse to gatene som, sammen med Kongensgate, danner en trafikal barriere for myke trafikanter. Alle tre gatene har busstrafikk.

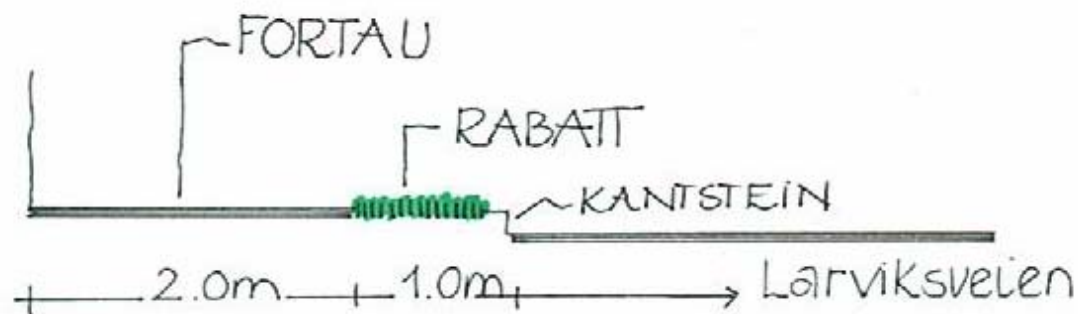
Indre Sone: Staverns hovedgater møtes i det som i denne rapporten blir kalt for INDRE SONE. Indre sone for RV 301 omfatter området fra Pumpeparken til Torget fra krysset Johan Olsens gate til krysset Kommandør Herbsts gate. Indre sone er en del av hovedgatene, samtidig som den skal prioritere de myke trafikanter.

Generelle tiltak:

- Hovedgatene bør ha et tiltalende, orienterende og oversiktlig preg, med vekt på trafikksikkerhet
- Hovedgatum bør være ledende inn mot sentrum
- Parkering i sentrum må markeres i god avstand langs hovedvei
- Det bør gjøres tiltak som reduserer farten inn mot sentrum (ikke bare ved skilting)
- Små skilt brukes der det er forsvarlig (følge skiltnormen)
- Veggfestede skilt brukes der dette er mulig

Konkrete tiltak:

- Stavernsløsningen videreføres til pumpeparken; krysset Johan Olsensgate og Larviksveien
- RV 301 gjennom Stavern bør ha en fartsgrense på 30 km/t, fra krysset Risøyveien til krysset Sogneprest Herlofsensgt
- Smal vegprofil på samme strekning
- I indre sone skal standard på materialvalg være høy
- I indre sone skal fokus på myke trafikanter være maksimal
- Indre sone: Egen plan må utarbeides
- Busstoppene i Stavern, (ved torget og kastanjene), skal ha et enkelt tidløst preg og lett tilgjengelige sykkelstativer

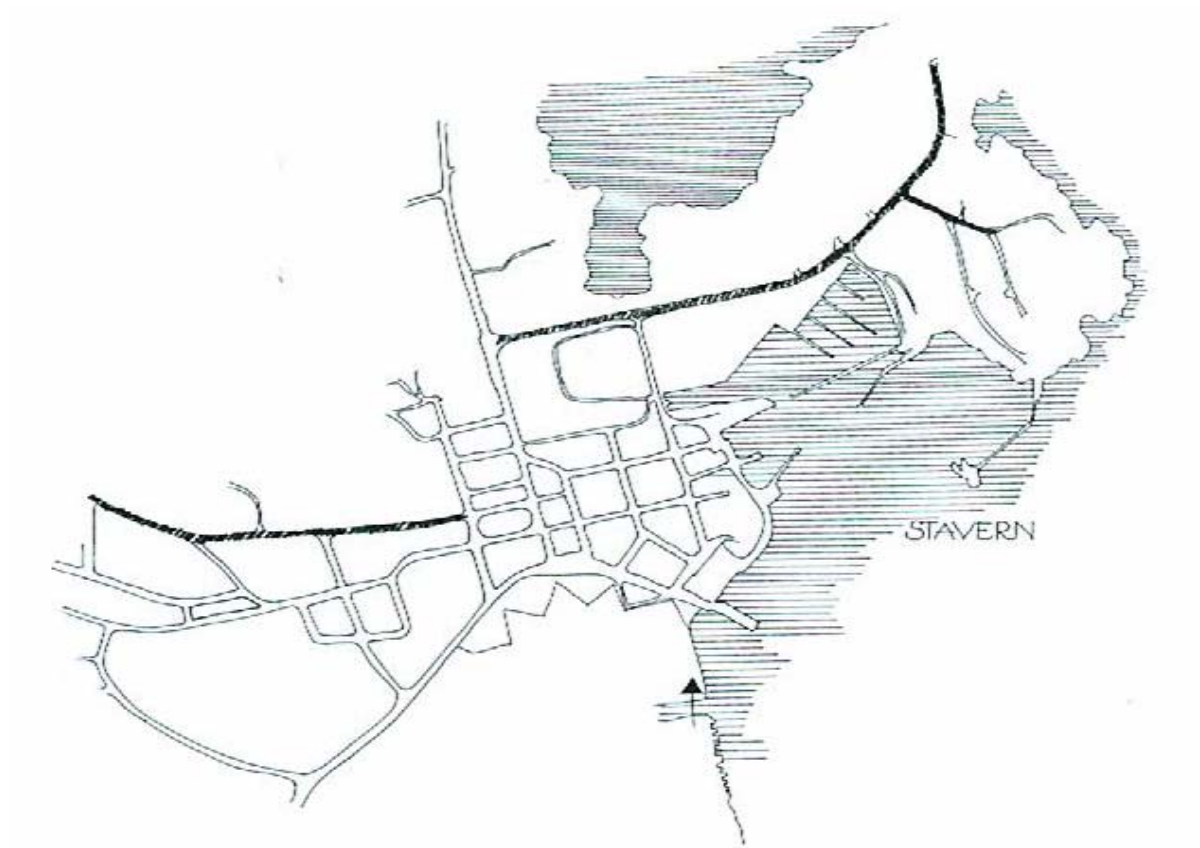
Stavernsløsningen = Vegvesenets betegnelse på en valgt gang- / sykkeløsning langs Larviksveien

MATERIALLISTE – Hovedgater:

BELEGG – Kjørebane	Asfalt To rader med storgatestein mot kantstein fra krysset Risøyveien til kryss Kysthospitalet
BELEGG – Busslomme	Asfalt
BELEGG – Fortau, Gang / Sykkelsti	Asfalt
BELEGG – Fotgjengerfelt	Overgangsfelt med malte hvite striper Nedsenket granittkantstein
KANT – Kjørebane	Granitt kantstein BxH= 150x250= eksisterende smal kantstein fra Stavern (mest mulig tilpasset eks. granittkantstein på strekningen) m/ fas
KANT – Busslomme	Granitt kantstein BxH=150x250 m/ fas
KANT – Fortau, Gang / Sykkelsti	Granitt kantstein BxH=150x250 m/ fas
BELYSNING	Larviksveien: Optima, Siteco Helgeroaaveien: Optima, Siteco
STOLPEOMRAMMING	Brostein (se detaljtegning kap.8)
TREOMRAMMING	Alt 1. Sirkelsatt brostein i asfalt/halvsirkelsatt brostein der fortauene er smale og trær er plantet ut mot fortau (se detaljtegning kap.8) Alt 2. Rabatt m/ gress
STAMMEVERN	Stammevern skal kun settes opp midlertidig i treets etableringsfase

3.0.4 SAMLEGATER

Samlegater er "mateveier" fra nærliggende boligområder, og er viktige ferdselsårer til og fra sentrum. Det bør legges vekt på sikkerhet og oversiktighet for bilister og myke trafikanter. Dette er i tillegg gater som blir mye brukt av gående, deriblant skolebarn.

Eksisterende situasjon:

Det er to utpregede samlegater innenfor området; Risøyveien og Brunlaveien / Johan Olsens gate. Begge gatene har et bredt tverrsnitt og er utformet med hovedvekt på biltrafikk. Dette gjør det mulig å omdisponere arealer for å gjøre forholdene bedre for myke trafikanter, og dermed øke trafikksikkerheten.

Brunlaveien før beplantning

... og etter

Generelle tiltak:

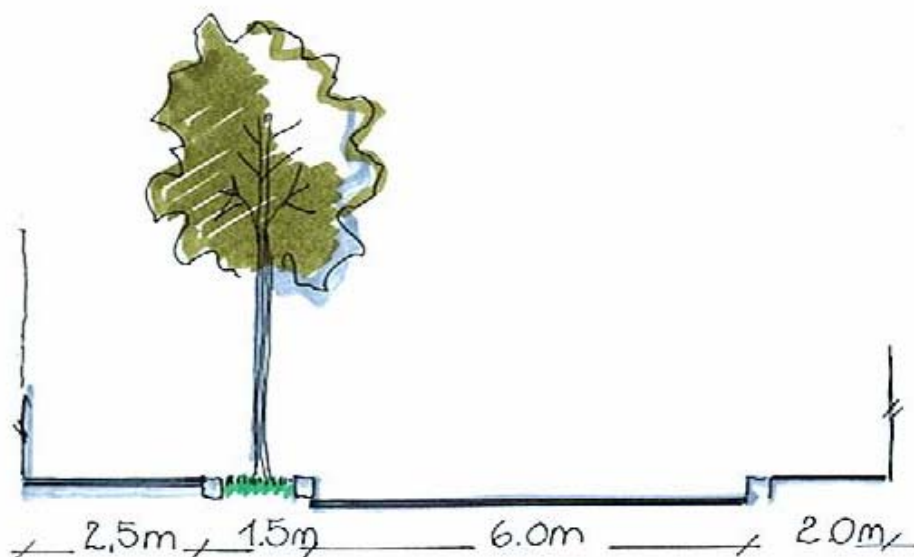
- Samlegatene bør ha et tiltalende og oversiktlig preg, med vekt på trafiksikkerhet
- Det bør gjøres tiltak som reduserer farten
- Gatene bør fremstå som viktige samlegater med nok bredde for biltrafikk og rikelig plass for gang-/sykkelsti, samt beplantning og mindre oppholdsplasser/ sitteplasser
- Gang-/ sykkelvei bør være fysisk atskilt fra kjørebane med rabatter
- Trær bør plantes for å redusere det visuelle inntrykket av det brede gatetverrsnittet
- Små skilt brukes der dette er mulig
- Veggfestede skilt brukes der det er mulig

Konkrete tiltak - Risøyveien:

- Gatetrær i hele gatens lengde
- Fysisk skille mellom bilister og gang-/ sykkelvei med rabatter
- Opparbeide små møtesteder m/ benker langs gang-/sykkelsti
- Stramme opp veilinen, spesielt mot nord. Mange ut/ innkjøringer og parkeringsarealer langs veien skaper et uryddig veibilde

Konkrete tiltak - Brunlaveien / Johan Ohlsengate.:

- Gatetrær fra Pumpeparken til krysset Brunlaveien/Vardeveien
- Fysisk skille mellom bilister og gang-/ sykkelvei med rabatter
- Eventuell parkering i veien må integreres i rabattene

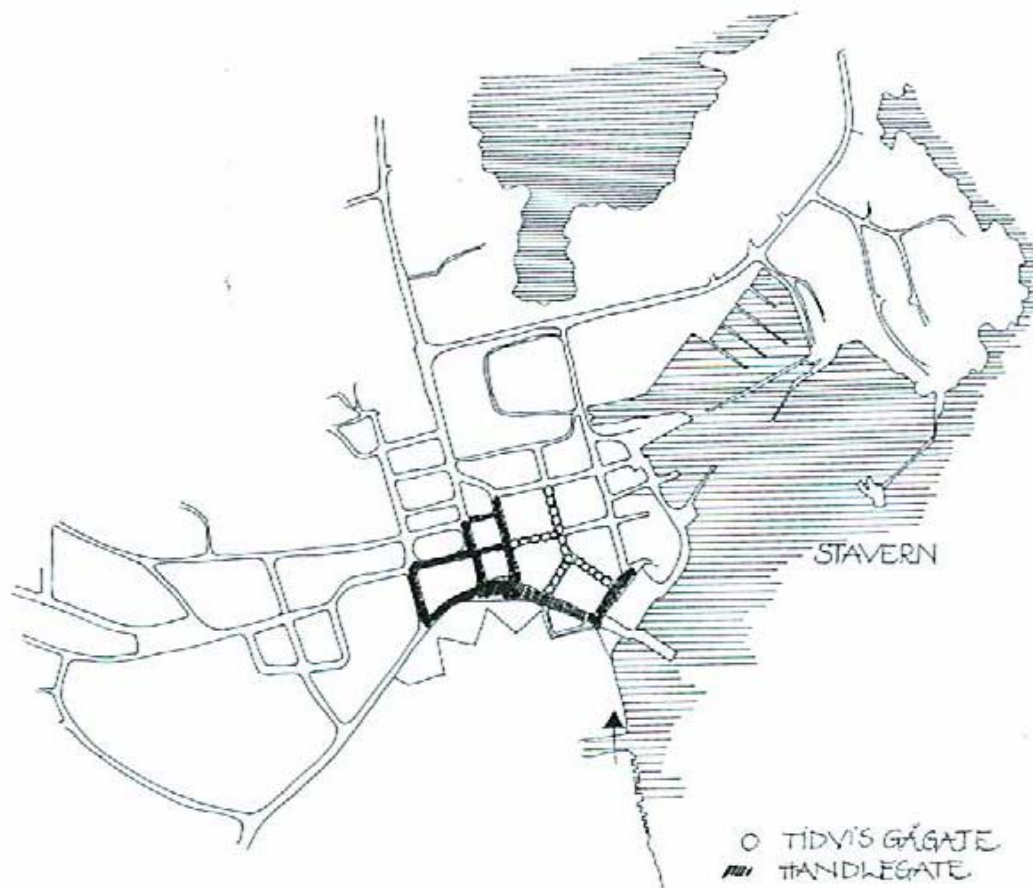

Prinsippsnitt, Brunlaveien

MATERIALLISTE – Samlegater:

BELEGG – Kjøregate	Asfalt
BELEGG – Busslomme	Asfalt
BELEGG – Fortau , Gang / Sykkelsti	Asfalt
BELEGG – Fotgjengerfelt	Overgangsfelt med malte striper
KANT – Kjørebane	Granitt kantstein BxH= 250x250, m/ fas
KANT – Busslomme	Granitt kantstein BxH=250x250 m/ fas
KANT – Fortau, Gang / Sykkelsti	Granitt kantstein BxH=250x250, m/ fas
BELYSNING	Risøyveien: Optima, Siteco Brunlaveien / Johan Ohlsensgt: Optima, Siteco
STOLPEOMRAMMING	brostein , se bilde kap.8
TREOMRAMMING	Alt. 1: Sirkelsatt brostein (se detaljtegning, kap.8.0.7) / halvsirkelsatt brostein der fortauene er smale og trær er plantet ut mot kantstein Alt. 2: Rabatt m/ gress
STAMMEVERN	Stammevern skal kun settes opp midlertidig i treets etableringsfase.

3.0.5 SENTRUMSGATER - TIDVIS GÅGATE

Eksisterende situasjon:

Handlegater er primært i sentrum av Stavern, og vil bli prioritert for gående. Det kan være aktuelt å omgjøre disse gatene til tidvis gågater deler av sommeren da aktiviteten i disse gatene er meget stor, spesielt i juli. Gatene preges i dag av kjørebane med smale fortau. Varierende arkitektur, skiltbruk, uteservering og varer på fortau skaper et uoversiktlig og rotete preg. Fremkommeligheten for fotgjengere er ikke tilfredstillende.

Generelle tiltak:

- Handlegatene skal inneha høy kvalitet
- Uttrykket i gatene skal være ryddig og helhetlig
- Et felles uttrykk for markering av møbleringssone på fortauene
- Opprydding av fasade- og trafikkskilt
- Helhetlig gateinventar
- I gater hvor det er behov for gateparkering, legges langsgående parkering til én side av gaten
- Bruk av små, veggfestede skilt der det er mulig
- Minimere skiltbruken
- Skilte gatenavn og husnummer
- Deler av handlegatene omgjøres til gågate innenfor en tidsramme og dato (11.00 - 02.00 i tiden 1. juli - 1. august. Underskilt "Gjelder ikke varetransport og rettighetshavere. Oblat i bilvinduet?")
- Minimere mastehøyden på belysningen

Tiltak spesielt beregnet på tidvis gågate

- Gatene skal ha lav vishøyde på kantstein, maks 5 cm
- Gatetverrsnittet beholdes i sin opprinnelige form

Dagens situasjon, Stavern

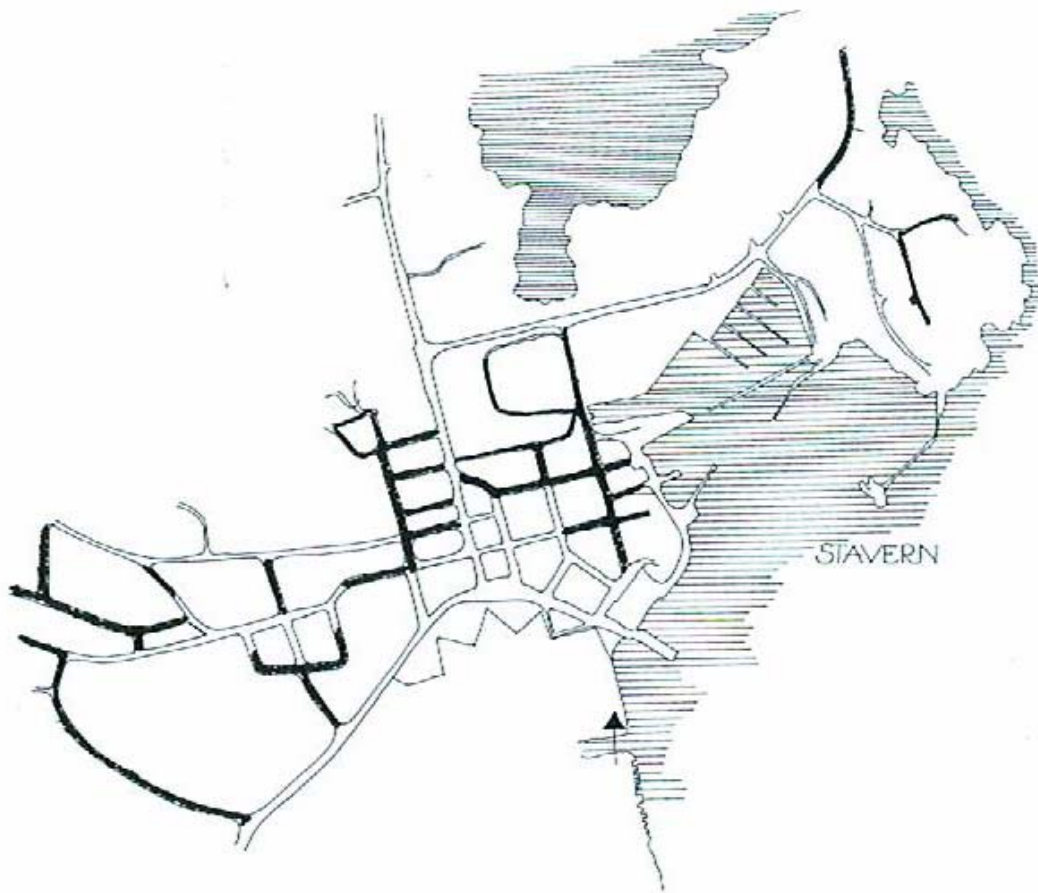

Eksempel fra Drøbak

MATERIALLISTE – Sentrumsgater / Tidvis Gågate

BELEGG – Kjørebane	Sentrumsgate– asfalt Tidvis gågate - asfalt Tollbodgaten – storgatesten/ brosten lagt i buer
BELEGG – Fortau	Sentrumsgate- Asfalt Tidvis gågate - Skifer lagt i fallende lengder på tvers av gå retning. Gjelder Tollbodgaten
BELEGG - Fotgjengerfelt	Sentrumsgate– Overgangsfelt med malte striper
BELEGG – Utkjørsel	Som belegg fortau
KANTER – Kjørebane	Granitt kantstein BxH=150x250, gjenbruk av eks. kantstein eller tilsvarende kvalitet (settes med vis 5.cm maks.)m / fas + 2 rader storgatestein
TAKVANNSRENNE	Føres i bakken til kommunalt overvannsnett eller i renne av brostein
BELYSNING	Mastearmatur: Auris lanternetopp, Siteco. Hvitt lys
STOLPEOMRAMMING	Asfalt
TREOMRAMMING	Sirkelsatt brostein, som bilde kap. 8 med halvsirkelsatt brostein der fortauene er smale og trær er plantet mot kantsten
STAMMEVERN	Stammevern skal kun settes opp midlertidig i treets etableringsfase, feks. to til tre stolper
MØBLERING	Øvrige gatemøbler tilpasses Stavernbenkens design

3.0.6 GATER I BOLIGSTRØK

Eksisterende situasjon:

Den eldre boligbebyggelsen i Stavern er preget av én - til toetasjes trehus i tiden fra 1850 - 1930 og gir et enhetlig preg på gateopplevelsen. Gatene har derimot ingen helhetlig utforming, og økt kjøreareal har gått på bekostning av myke trafikanter; smale fortau og dårlig markerte fotgjengeroverganger. Rester av gamle trerekker står igjen i noen gater, men er ikke supplert i nyere tid. Det er parkering i mange av gatene. I sentrum av byen er hagene tradisjonelt i bakgården, mens husfasaden ligger som vegg mot fortau.

Ut fra sentrum er det boligbygging med noe forskjellig preg, fra 1950 tallet som i Auserød til det helt nyetablerte på Risøya. Tidsaspektet varierer med tanke på bebyggelsen men boligområdene har allikevel fått en tilsvarende lik struktur mht materialvalg. Variasjonen ligger i gatevegetasjon og gatetverrsnitt.

Boliggate, sentrum

Boliggate utenfor sentrum

Generelle tiltak:

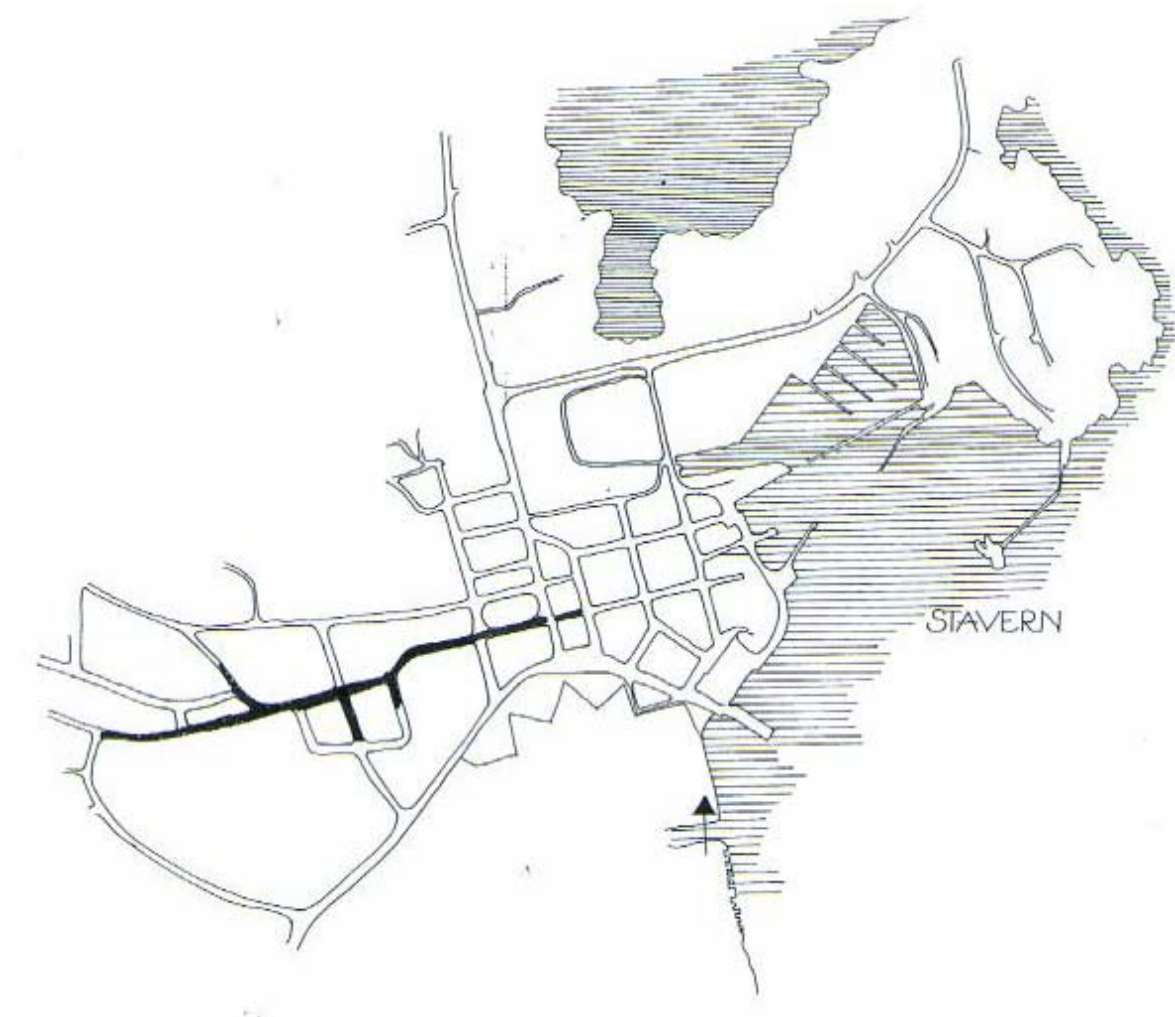
- Opparbeides med en enklere standard enn i handlegatene
- Beholde dagens fortausbredder
- Generell opprustning og oppgradering av gategulvet
- Oversiktlige fotgjengerfelt med hvite striper og nedsenket kantstein
- Helhetlig gateinventar
- I gater hvor det er behov for gateparkering, legges langsgående parkering til én side av gaten
- Bruk av små, veggfestede skilt der det er mulig
- Etablere/ videreføre trerekker og alleer, spesielt i bysentrum.
- Skilte gatenavn og husnummer
- Minimere mastehøyden på belysning
- I de gater hvor det er ønskelig med fortau, men av praktiske grunner lar seg vanskelig gjennomføre, kan det være en løsning med en langsgående markering med kantstein/storgatestein liggende i gateplan eller med en liten "vis høyde" (William Sverdrupgate, Knappliveien o.a.)

MATERIALLISTE – Gater i Boligstrøk

BELEGG – Kjørebane	Asfalt
BELEGG – Parkeringslommer	Asfalt
BELEGG – Fortau	Asfalt
BELEGG – Fotgjengerfelt	Overgangsfelt med malte hvite striper
KANT – Kjørebane	Granitt kantstein BxH= 150x250 (gjenbruk der det er feks. granittkantstein og supplering tilsvarende denne) m/ fas
TAKVANNSRENNE	Føres i bakken til kommunalt overvannsnett eller i renne av brostein
BELYSNING	Egen belysningsplan
STOLPEOMRAMMING	Gatestein , som bilde kap. 8
TREOMRAMMING	Sirkelsatt brostein , som tegn. Kap 8 med halvsirkelsatt brostein der fortauene er smale og trær er plantet mot kantstein
STAMMEVERN	Som handlegater
MØBLERING	Som handlegater

3.0.7 HISTORISKE GATER

Historiske gater er områder hvor det er spor etter tidligere byggetradisjoner ut fra arkitektur og materialbruk i gateløpet.

Generelle tiltak:

- Lage helhetsplaner for de strekningene som defineres som historiske gater
- Legge vekt på å synliggjøre materialbruk som historisk hører hjemme i dette miljøet
- Legge vekt på en håndverksmessig utførsel som historisk hører hjemme i dette miljøet
- Nye elementer og møblering underordnes det historiske preget i disse gatene

MATERIALBRUK

- Materialbruken kan variere fra strekning til strekning, men skal gjenspeile en viktig tidsepoke i det aktuelle gateløpet.

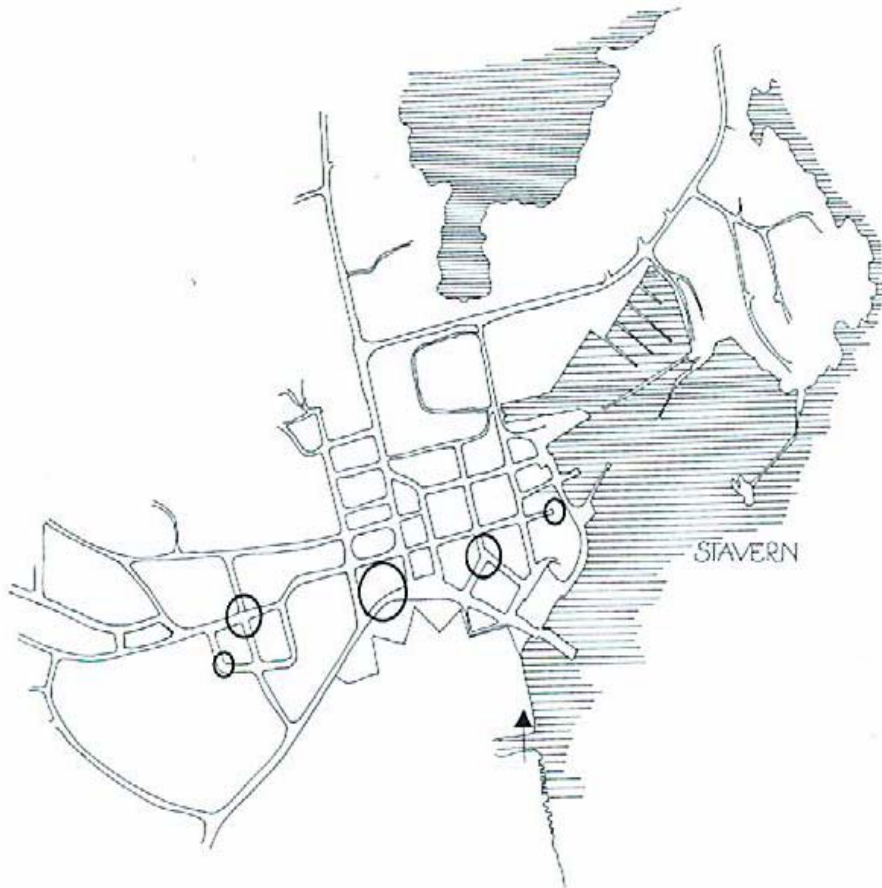
Boliggate, Fjerdings

*Bruk av rullestein som
rennestein*

3.0.8 TORG OG PLASSER

Torg og plasser er byrom som folk orienterer bygninger og aktiviteter i forhold til. Dette er ofte møtesteder og sosiale arenaer fra gammelt av. Torg og plasser skal ha individuell utforming tilpasset dagens og fremtidens aktivitet på det enkelte sted.

Eksisterende situasjon:

Stavern har flere plasser med varierende størrelse og bruk. Hovedplassen defineres som området foran kirken og den gamle gymsalen. Andre plasser er krysset Verftsgaten/ Skippergaten, enden av Storgaten (Utsikten) og krysset Sogneprest Herlofsensgt. / Storgaten og gymsalen ved Fjerdingsgen. Plassene har varierende form og bruksfrekvens, men de utgjør alle viktige punkter i byen og vil ved en oppgradering gi byen flere sosiale samlingspunkter.

Generelle tiltak:

- Innby til sosiale aktiviteter
- Materialbruk bør gjenspeile plassens viktighet i byen
- Nye elementer må innpasse seg plassens og omgivelsenes uttrykk

DE FORSKJELLIGE PLASSENE:

Området foran kirken / gymsalen:

Eksisterende situasjon :

Plassen er sentral i Stavern og er en del av et større byrom som omfatter arealet mellom kirken, gymsalen, Statoilstasjonen, plassen ved krysset Kongensgate / Tollbodgaten og festningsvollene i syd. Den ligger i akse fra kvadraturen opp mot kirken og er en del av det tidligere omtalte området INDRE SONE.

Selve plassen er i dag lite og til dels dårlig opparbeidet. Plassen domineres av en overdimensjonert riksveg gjennom området, samt av Statoilstasjonen.

Sommerhalvåret domineres plassen av diverse salgsboder som gir plassen et livlig, men samtidig rufsete preg.

Langsiktige tiltak:

- Utarbeide en helhetsplan for totalrenovering av området der det legges vekt på høy kvalitet i utførelse, i tråd med ønsket om en helhetsplan for INDRE SONE (under kap 3.0.2. Hovedgater/ Indre sone)
- Se også felles "idébank" siste side

Restaurert område bak gymsal

Kortsiktige tiltak:

- Skifte ut dagens møblering i tråd med resten av byen
- Fjerne sitteplassen som er montert rundt pæretreet
- Dempe belysningen ved Statoilstasjonen/fjerne overbygg

Krysset Verftsgata / Skippergata:

Eksisterende situasjon:

Plassen er sentral i det som er sentrum av handlegatene. Det er ingen tilrettelegging med henblikk på en plassopplevelse annet enn flere serveringssteder som har etablert seg omkring dette krysset. Krysset fungerer likevel som et møtested. Arkitektonisk og visuelt er dette et meget forvirrende sted hvor alt er tillatt. Det er ingen fellestrekk ved møblering og gateutstyr. Materialbruk i gulvet er som gatene ellers i Stavern, asfalt og granitt kantstein.

Langsiktige tiltak:

- Utarbeide en helhetsplan for totalrenovering av området som fremhever områdets status som plass. Materialbruk som beskrevet under handlegater
- Se forslag "idébank" siste side

Kortsiktige tiltak:

- Vurdere betegnelsen gågate i visse perioder om sommeren
- Gjennomføre tiltak mht. fasader og bruk av alle typer skilt
- (se kap.6.0 Fasadeutforming og skilting)
- Følge retningslinjer mht. avgrensning og møblering ved uteservering (se kap.3.0.9.)
- Skifte ut dagens møblering i tråd med resten av byen

Enden av Storgaten (Utsikten):

Eksisterende situasjon:

Storgaten ender mot øst i en liten plass med flott utsikt over indre havn i Stavern. Man ser trafikken av fritidsbåter og det aktive havnemiljøet, og videre utover mot den nye bebyggelsen på Risøya. Plassen preges av dårlig vedlikehold og forfall, men etter slitasjen å dømme er den likevel mye i bruk.

Krysset Storgaten/ Sogneprest Herlofsensgate

Eksisterende situasjon:

I dette krysset er det en markert utvidelse av veien. Sammen med de gamle bygningene, deriblant en gammel butikk, gir dette plassen en spesiell atmosfære. Plassen preges imidlertid av en overdimensjonert asfaltflate.

Forslag til tiltak:

- Opparbeide veikrysset som fremhever områdets status som plassdannelse med vektlegging på de kvaliteter og den historie som ligger i dette området, spesielt med tanke på de gamle bygningene og den historiske bruken av disse.

MATERIALLISTE

- Valg av materialer, se historiske gater,(kap.3.0.6)

Plassen foran gymsalen (ved Fjerdings):

Eksisterende situasjon:

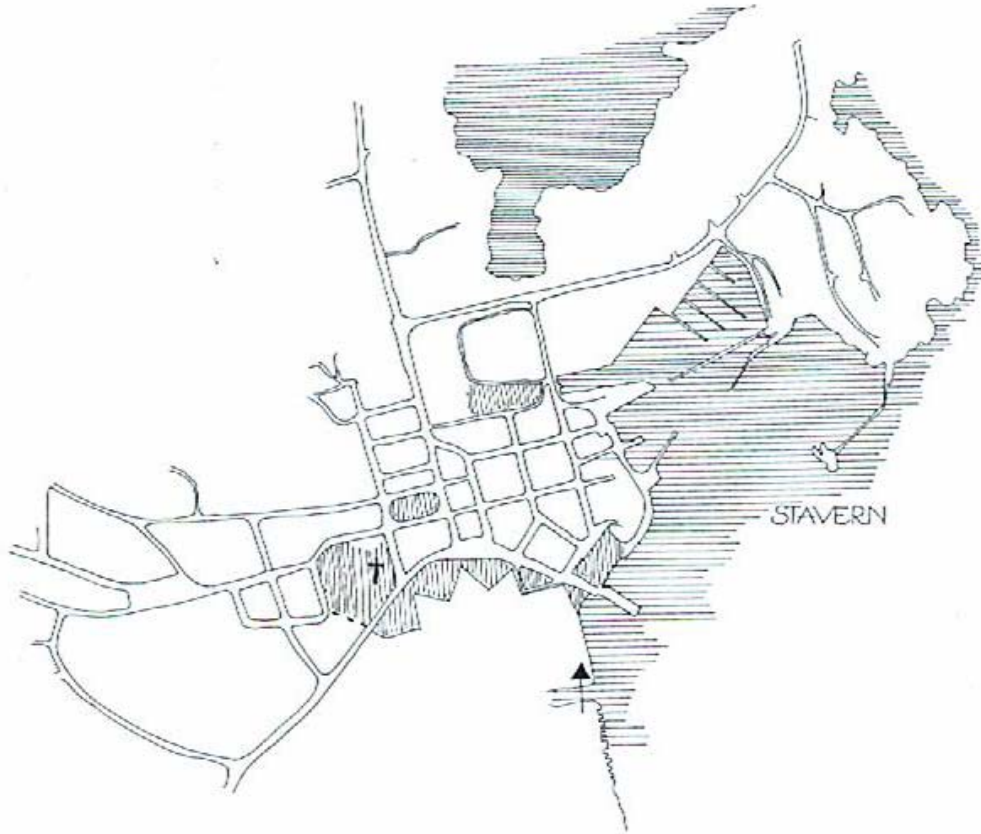
Området oppleves i dag som en "utposing" av veien. Det er utflytende og har ingen struktur eller form

Tiltak:

- På sikt oppgradere området til en sentral plass for aktivitet i Fjerdings

3.0.9 PARKER

Parkene er byens grønne lunger og er en viktig del av byens grønnstruktur. Parkene må få en individuell behandling med tanke på bakgrunn, historie, omgivelse og funksjon.

Eksisterende situasjon:

Stavern har flere små og store parker: Kronprinstomten, Pumpeparken, Kirkedammen / Skoledammen, parken m/ Stavernspiken, Wildenveyparken m/Wildenveystatuen, Sukkerstranda, Mølleberget og Bukta. I tillegg ligger Stavern kirke m/kirkegården midt i sentrum og vil av mange oppleves som et grønt rekreasjonsområde.

Alle parkene i Stavern er av høy kvalitet og er preget av godt vedlikehold.

Tiltak for disse parkene vil være å opprettholde, utbedre dagens standard.

Pumpeparken

- Belysning: Effektbelysning av pumpene, tilpasses (se kap.5.0)
- Møblering: Designet krakk med utspring i Stavernskrakken

Kirkedammen/ Skoledammen

- Møblering: Som ovenfor

Parken m/ Stavernspiken

- Belysning: Effektbelysning, tilpasses (se kap.5.0)
- Møblering: Som ovenfor

Wildenveyparken

- Belysning: Effektbelysning, tilpasses (se kap.5.0)
- Møblering: Som ovenfor

Sukkerstranda

- Møblering: Som ovenfor
- Gangadkomst til stranda opparbeides (ikke trapp)

Mølleberget

- Belysning: Effektbelysning, tilpasses
- Møblering: Som ovenfor

Bukta

- Parken er ferdig opparbeidet etter tegninger fra Gullik Gulliksen AS

Stavern kirke

- Belysning: Effektbelysning, tilpasses
- Møblering: Som ovenfor

Pumpeparken

Stavernsgutten

Krigsminnesmerket

3.1.0 UTESERVERING

Uteservering er med på å skape liv og aktivitet i en by lenge ut over vanlig forretningsstid, og det kan være et viktig bidrag til trivsel for både fastboende og tilreisende. En motsatt følge av uteservering er støy, taxi- og bilkjøring utenfor serveringsstedene, forsøpling, urinering og fyll, spesielt om kvelden.

Eksisterende situasjon:

Stavern har i dag et uttall av serveringssteder, de fleste med uteservering. Håndteringen av dette varierer fra serveringssted til serveringssted.

Bakeri

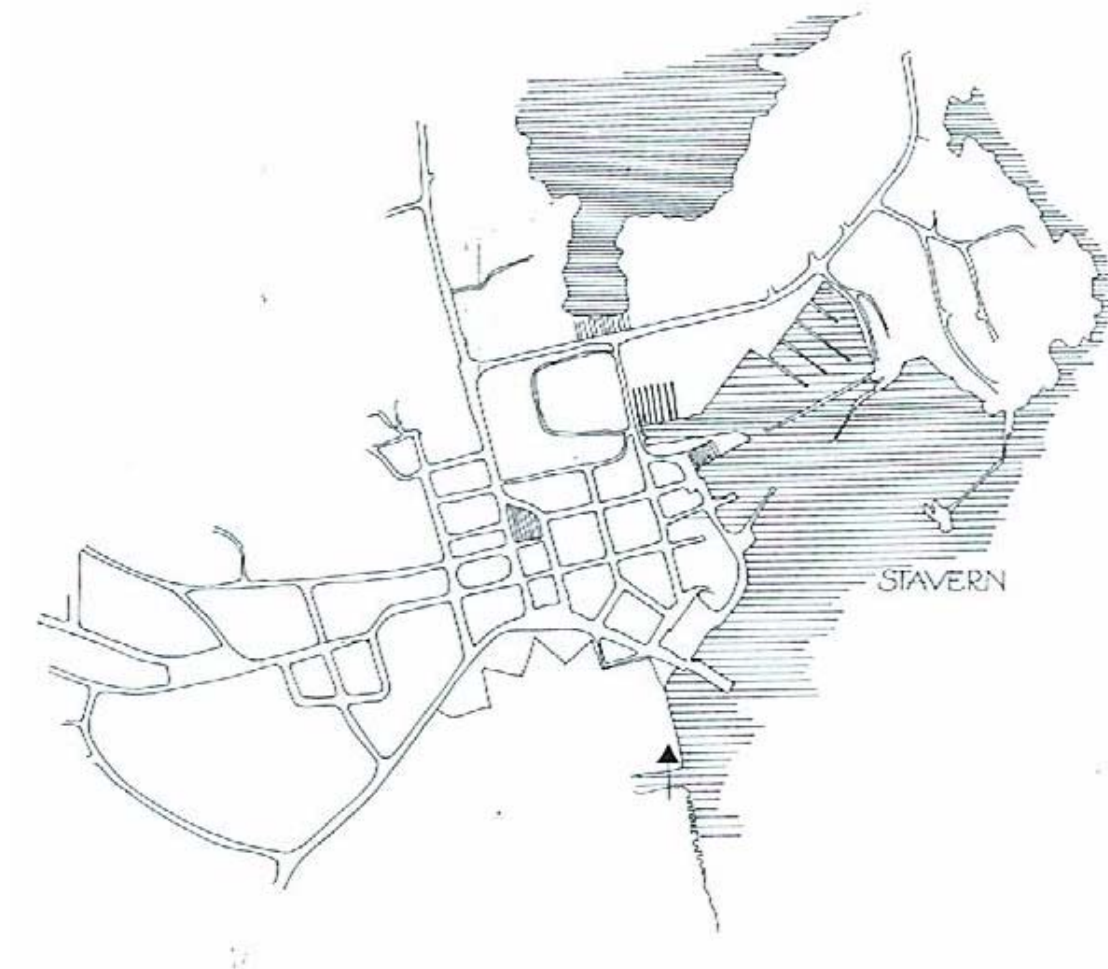
Pub

Generelle retningslinjer:

- Uteserveringen skal ikke være til sjenanse for andre
- Serveringen må ikke hindre fremkommeligheten for gående, svaksynte, barnevogner, rullestoler el
- Møbleringen skal være diskret og tilpasses områdets karakter
- Det skal være markert skille mellom serveringsareal og forbipasserende
- Kafémøblene skal ryddes inn hver kveld, og området rengjøres
- Ellers iht. de generelle retningslinjer som vil bli utarbeidet
- Se vedtak (sak planutvalget 039/99)

3.1.1 PARKERINGSPLASSER

Plassering og etablering av parkeringsplasser i nærheten til sentrum er viktig for å opprettholde en aktiv og levende by gjennom året. Like viktig er det at disse er godt skiltet.

Eksisterende situasjon:

Stavern sentrum har dårlig parkeringsdekning i sentrum. Spesielt i sommermånedene er det vanskelig å finne plass. Det finnes områder avsatt til parkering, men disse er dårlig skiltet og opparbeidelsen har varierende kvalitet. For handelsstanden er det viktig at adkomsten til butikkene skal være så enkel som mulig, noe som medfører utstrakt parkering i gatene.

Generelle tiltak

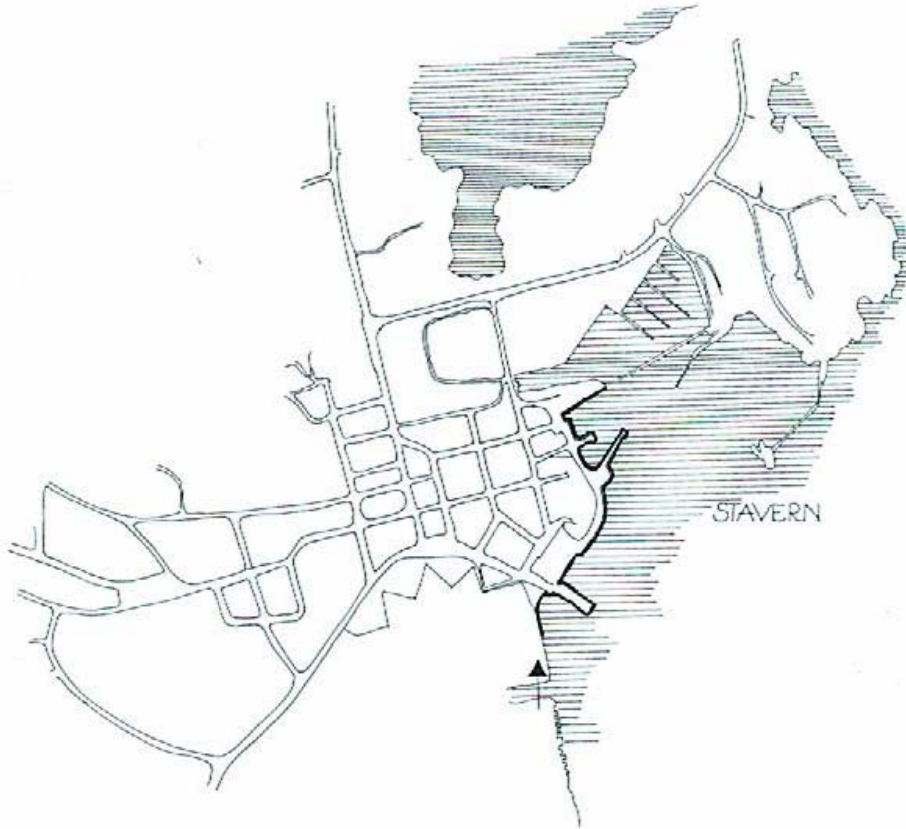
- Etablerte parkeringsanlegg opprustet
- Større parkeringsanlegg bør ha en grønn ramme med klippede hekker, trær eller lignende
- Større parkeringsanlegg bør splittes opp i mindre enheter
- Der parkering tillates i gatene skal det skje langsgående, på én side av gaten eller på begge sider der det er plass
- Differensiere muligheten til parkering sommer/vinter mht. plasser og betaling

MATERIALLISTE

BELEGG	Asfalt Grus / Subbus
KANT	Granitt, m / fas (rundt parkeringsplass, beplantning og lignende)
BELYSNING	Belysning varierer og velges mht det miljøet parkeringsplassen ligger i, og hva som er valgt ellers i området
STOLPEOMRAMMING	Alt. 1: Brostein, ved stolpe i fast belegg Alt. 2: Uten omramming ved setting i beplantningsfelt, på gress el
TREOMRAMMING	Alt. 1: Sirkelsatt brostein ved fast belegg. Alt. 2: Uten brostein ved planting i beplantningsfelt, på gress el
STAMMEVERN	Stammevern skal kun settes opp midlertidig i treets etableringsfase

3.1.2 SJØFRONTEN – BRYGGESLENGEN

Stavern er en liten by ved havet, og sjøfronten er en viktig del av Staverns identitet og historie. Det er av stor betydning å ta vare på nærheten til sjøen, og videreutvikle denne verdien til glede for farende både til lands og til sjøs.

Eksisterende situasjon:

Sjøfronten omfatter området fra Risøya til Fredriksvern festning, med hovedvekt på den såkalte Bryggeslengen, som går fra Dampskipsbryggen til småbåthavna. For de som kommer med båt er det her førsteinntrykket dannes.

Om sommeren går det båt til Citadelleøya fra bryggen.

Brygger og større åpne plasser som Kronprinsen og veien videre mot småbåthavna gjør at havnefronten får et åpent og noe forblåst preg. Samtidig er åpenheten med på å gi Stavern nærheten til de nærliggende øyene, spesielt Citadelleøya, og havet.

Gjeldende planer:

Store deler av bryggeslengen inngår i reguleringsplanen for Stavern – Risøya, godkjent 17.02.99

Tiltak:

- Revidere gjeldende planer og at området blir vurdert under ett. Forholde seg til byens øvrige løsninger ved bygging og materialvalg i anlegg og møblering
Se også idébank under Kronprinstomta

Utviklingen av hele sjøfronten bør utvikles som eget prosjekt. Nedenfor nevnes forslag til materialer som kan være retningsgivende ved videre planlegging, ut fra nærheten til sjøen og foreslått materialbruk i øvrige deler av sentrum.

4.0 GRØNNSTRUKTUR I BYEN

Grønnstrukturen er veven av store og små naturpregede områder i byen eller tettstedet. Grønnstrukturen er et viktig byplanelement som:

- skaper ramme rundt byen eller tettstedet
- deler byen i mer fattbare enheter
- gir byen, bydelen og tettstedet identitet og historisk forankring

Eksisterende situasjon:

Stavern er en grønn by, omrammet av store grønne arealer i åsene rundt byen, Søndre Blokkhusfjell og Signalen samt Fredriksvern verft og vollene rundt denne. I tillegg har byen mange grønne parker, alleer og trerekker samt store gamle solitærtrær midt i sentrum.

Spesielt trærne er viktige for Staverns identitet. Den første organiserte beplantningen i Stavern er allerede fra 1803, betalt av sogneprest Herlofsen. Etter brannen på slutten av 1800-tallet ble det foretatt en omfattende replanting, som et resultat av en reguleringsplan vedtatt høsten 1883, kun måneder etter bybrannen. Mange av disse trærne står i gatene fremdeles. Dette er lokalhistorisk forankring som bør ivaretas.

Gatetrærne i Stavern er kollede lindetrær og hestekastanje. I tillegg finnes det flere pæretrær som er over hundre år gamle midt i byen, blant annet på plassen foran den gamle gymsalen.

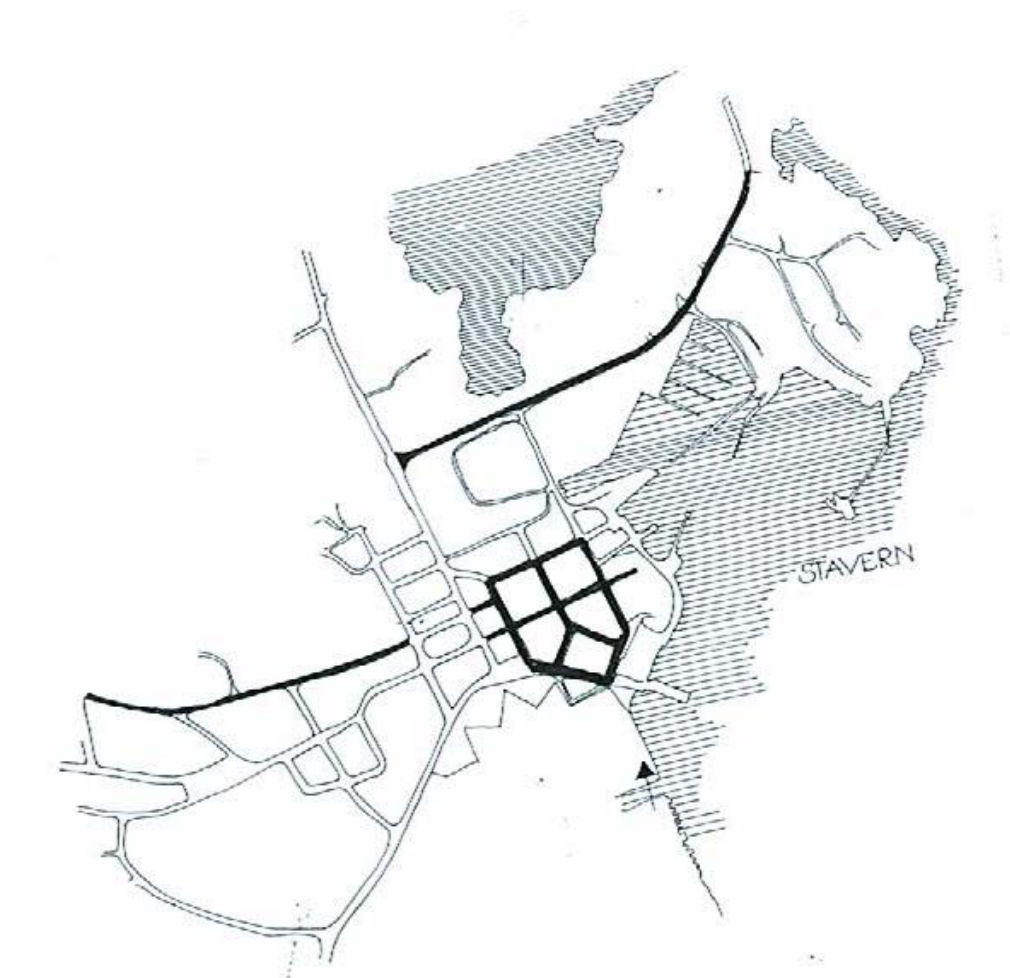
Generelle tiltak

- Opprettholde dagens vedlikehold på eksisterende grønne områder
- Supplering av gatetrær i bysentrum
- Bestrebe å videreutvikle Staverns grønnstruktur
- Vise moderasjon ved bruk av løse plantekasser-/ innredninger

FORSLAG TIL TILTAK:

Grønne områder	Aktuelle treslag / busker
HOVEDGATER: Gatetrær plantes langs hovedgater der plassen tillater det	Tilia x.e. `Pallida` Tilia cordata Tilia c. `Greenspire` Aesculus hippocastanum Acer pseudoplatans Acer platanoides
SAMLEGATER: Gatetrær plantes langs samlegater der plassen tillater det. Langs Risøyveien og Brunlaveien/ Johan Olsens gate plantes gatetrær i sin helhet.	Tilia x.e. `Pallida` Tilia cordata Tilia c. `Greenspire` Aesculus hippocastanum Acer pseudoplatanus Acer platanoides Sorbus aucuparia Crataegus monogyna `Stricta` Crataegus laevigata `Paul`s Scarlet`
HANDLEGATER: Gatetrær plantes i handlegater der det ikke er trær fra før. De skal kolles.	Tilia x. e. `Pallida` Tilia cordata Tilia c. `Greenspire`

Grønne områder	Aktuelle treslag / busker
BOLIGGATER: Boliggater i sentrum: Disse gatene må videreføre tradisjonen med kollede trær. Boliggater utenfor sentrum: Boligene utenfor sentrum er en til to etg. småhusbebyggelse med varierende bredde på gatene. Vegetasjonen er fra før variert. Utvalget av trær kan derfor være noe variert. Gatetrærne bør ikke være for store, og de kan godt blomstre.	Tilia x.e. `Pallida` Tilia cordata Tilia c. `Greenspire` Sorbus aucuparia Acer campestre Crataegus monogyna `Stricta` Crataegus laevigata `Paul` `s Scarlet` Prunus avium `Plena` Malus floribunda
TORG OG PLASSER - Beplantning vurderes individuelt i sammenheng med øvrige tiltak og tilstøtende områder.	
PARKER Parkene i Stavern har generelt god beplantning. Det er viktig å opprettholde denne beplantningen og supplere når noe utgår.	
PARKERINGSPLASSER Parkeringsplassene bør ha et grønt preg og være med på å forsterke byens grønnstruktur der de ligger til rette for det. Der plassene ikke avgrenses av bygg eller hele gjerder, bør plassen avgrenses av vegetasjon, primært klipte hekker da dette krever minimalt vedlikehold og gir plassen et grønt, men samtidig ryddig preg. Større parkeringsplasser bør ha innslag av trær og bunndekkende planter også inne på plassen.	TRÆR: se hovedgate og samlegate HEKKPLANTER: Ligustrum vulgare, Fagus silvatica, Carpinus betulus, Symphoricarpos betulus, Ribes alpinum,

Gater som skal suppleres med gatetrær

5.0 BELYSNING

Valg av belysning berører viktige elementer, som valg av armatur, armaturfarge og valg av lysfarge. Dette er viktige med tanke på hvordan byen oppleves i mørket. For å få et best mulig resultat bør det utarbeides en helhetlig belysningsplan for Stavern, spesielt i bykjernen. I belysningsplanen bør både estetisk vurdering, lysberegninger, lysfarge og krav til teknisk standard ligge til grunn. Det vil være aktuelt å belyse både veier, plasser, fasader og kunstnerisk utsmykking.

6.0 FASADEUTFORMING, SKILTING OG FESTIVALE ELEMENTER

Fasadeutforming, fargebruk og privat skilting av butikker og lignende er med på å gi et visuelt inntrykk av en by, organisert og rolig, eller uorganisert, tilfeldig og rotete. Det er ofte det siste som er tilfelle i Stavern, samtidig som det er kvaliteter som det går an å bygge videre på. Temaet berører for det meste områder med eldre bebyggelse i Stavern, som kvadraturen og Fjerdingen. Gode eksempler som kan være forbilder for Stavern er Lillehammer, Kongsberg og Drøbak.

Fasadene er et viktig element i gaterommet og det er derfor av stor betydning hvordan denne problemstillingen håndteres og håndheves.

Fasadeutforming

Stavern har varierende fasadeutforming, men kvadraturen er forholdsvis ensartet etter en samlet gjenoppbygging etter brannen på slutten av 1800-tallet. Husene er tidstypiske for perioden, men mange har blitt ombygd til det ugjenkjennelige. Det er allikevel gode eksempler i Stavern sentrum som kan være forbilde for en videre utvikling med tanke på fargesetting og fasadeutforming, både i sentrum og Fjerdingen. Da mange av boligene er privateide, er det naturlig at dette temaet må få et langsiktig perspektiv.

Skilting

Stavern innehar et mangfold av skilting. Reklame, gatebukker og fasadeskilting setter et uoversiktlig og rotete preg på en liten by. Ofte er mengden av skilt med på å ødelegge en ellers god arkitektur. Overflod av skilt motarbeider skiltingens informative funksjon, og det er primært i handlegatene dette blir et problem.

For viktige sentrumsområder - handlegatene - utarbeides en egen skiltplan hvor materialbruk, fargebruk, plassering og størrelse er definert. Skiltplan bør omfatte uthengsskilt, fasadeskilt, utforming av markiser og gatebukker.

All løsskilting tas inn etter stengetid.

Skilting i Stavern

Festivale elementer

Det vil ved enkelte anledninger være aktuelt å "pynte" byen og det offentlige rom.

Det er viktig at disse elementene underordner seg byens visuelle kvaliteter og ikke virker som et ekstra belastende element.

Aktuelle elementer kan være flagg, bannere, vimpler, julegateutsmykking.

Generelle tiltak

- underordne seg regler for skiltbruk generelt
- bestrebe mest mulige permanente integrerte løsninger for fleksibel bruk
- belysning på trærne i stedet for girlandere til jul

NB: Det er viktig at slike elementer blir fjernet i tide. Depositum benyttes.

7.0 KUNSTNERISK UTSMYKKING

Kunst i det offentlige rom

Avgrensning:

Med kunst i det offentlige rom menes her uteskulpturer, minnesmerker og byster som i dag finnes i det offentlige rom i Stavern. Utelatt er for eksempel arkitektonisk kunst, utsmykking inne i offentlige bygg og anlegg og kunst av privat karakter (hageskulpturer).

En formingsveileder for gater og byrom som på denne måten inkluderer kunst kan være med å synliggjøre kunstens betydning i våre omgivelser.

I tillegg bør det sies noe om fremgangsmåte når ny kunst skal inn i det offentlige rom i Stavern. Gjennom helhetlig planlegging kan en unngå plassering som skaper unødig strid.

Temaet må behandles noe annerledes enn slik veilederen tar for seg gateutforming generelt, da kunst ikke nødvendigvis er et obligatorisk element når en gate skal renoveres.

Det er heller ikke ønskelig å legge for sterke føringer for hvordan fremtidig kunst skal plasseres i det offentlige rom.

Eksisterende situasjon:

Stavern har tradisjon som et kunstnersted, og flere skulpturer preger sentrum - blant annet Ørnulf Basts arbeider, med Krigsminnesmerket foran Stavern kirke som det monumentale verket. Av nyere skulpturell kunst i Stavern finner vi "Skøytegutten" ved Amerikasteinen av Ragnhild Reime Kristiansen (1996).

Kunsten har ulik betydning og hensikt, uttrykk som krever sin ramme og plass for å fungere. Steder der kunst er plassert har i dag mange funksjoner og formål; møtested, utsiktssted, severdighet, sted for lek, hvile, rekreasjon og refleksjon. Dette er funksjoner som kommer i tillegg til det opprinnelige formål og den estetiske verdi. Hovedinntrykket er at de fleste av dagens kunstverk står i sentrale, grønne områder.

OVERSIKT OVER SKULPTURER I STAVERN pr. i dag

	Motiv	Sted	Kunstner	Beskrivelse/behov
1	Geitekillling	Parken ovenfor Sjømannshjemmet	Ingrid Sandberg	Liten dyreskulptur i åpen park. Fremstår noe åpent. Ikke belyses
2	Skøytegutten og Amerikasteinen (1996)	Bukta	Ragnhild Reime Kristiansen	Skulptur innpasset i nytt parkområde. Fungerer som lekeområde / møtested? Må i større grad innby til ferdsel i området ? Ikke belyses
3	Tordenskiold (1935)	Mølleberget	Gustav Vigeland	Den yngste av landets tre Tordenskjoldskulpturer. Mølleberget er besøkt utkikksted. Nedslitt område, bedre vedlikehold og skilting Effektbelysning fra bakken.
4	Stavernpiken (1951)	Parken ved Torget	Ørnulf Bast	Godt besøkt område med benker og blomsterbeplantning. Belyses
5	Stavernsgutten (1948)	Kirkedammen	Ørnulf Bast	Fonteneskulptur Mangler skilting? Ikke belysning
6	Krigsminnesmerket (årstall)	Ved Stavern kirke	Ørnulf Bast	Behov for bedre skilting ? Belyst i vannkilden
7	Herman Wildenvey Byste (1960)	Park overfor hotell Wassilioff	Ørnulf Bast	Stedet fremstår som liten oase. Skiferheller på bakke, trær og blomster. Mulig å gå rundt bysten, mulig effektbelysning fra bakken
8	Einar Schøning Byste (1969)	Parken ved gamle Rådhus	Ørnulf Bast	Plassering i vestre del av parken på åpen plen. Belysning .
9	Larvikitt-skulptur	Strandpromenaden		Direkte på plen ved strandpromenaden. Ikke belysning
10	Larvikitt-skulptur	Kronprinstomta		Direkte på plen på Kronprinstomta. Ikke belysning

Tiltak for forbedring av dagens situasjon:

- Avklare vedlikeholdsansvar
- Utføre jevnlig vedlikehold
- Ferdigstille område hvis mangler
- Foreta ensrettet skilting (spesifisere type)
- Velge belysning (spesifisere type)
- Utgi informasjon via brosjyre og Internett

Tiltak for fremtidig arbeid med kunst i offentlig rom

Det bør utarbeides retningslinjer for å sikre en god prosess når det planlegges oppføring av kunst i det offentlige rom. Mange spørsmål er knyttet til problemstillingen, blant annet med hensyn til tilgjengelige arealer og beslutningsprosess. Aktører som tar initiativ til utsmykking i det offentlige rom er erfaringsmessig privatpersoner, organisasjoner, og bedrifter i tillegg til offentlig virksomhet. Uansett er det viktig å sikre at ulike innspill og ulike aktører får lik behandling.

Forespørsler/henvendelser om plassering av kunst i det offentlige rom, må behandles på vanlig måte i de offentlige organer. I tillegg vil det være nødvendig å etablere en komité med kunstfaglig kompetanse, sammensatt for eksempel som de kommunale utsmykkingskomiteene, med kunstnerisk konsulent, arkitekt, brukerrepresentant fra lokalbefolkningen med flere.

Komiteen skal vurdere gaver til utsmykking og lignende.

FORSLAG TIL TILTAK

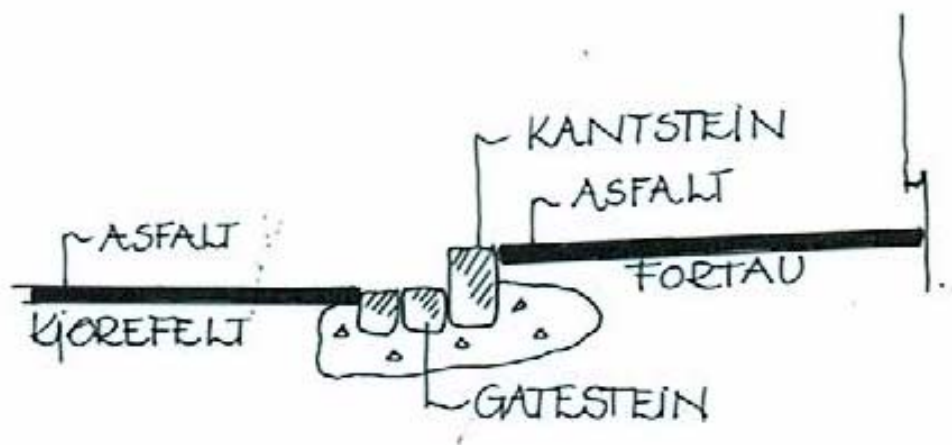
Nye kunstuttrykk	Integrere kunst i det offentlige rom i større grad for eksempel som elementer i gatestein, som del av funksjonelt gateinventar og annet.
Ny finansiering	Etablere ordning tilsvarende Larvik kommunes utsmykkingsordning som vil innebære at en prosentandel av vedtatt budsjett til renovering av sentrale gateløp vil gi handlingsrom for ny kunst i anlegget. Retningslinjer må utarbeides.
Ny finansiering	Søke statlige tilskuddsordninger ved renovering av uterom. (Utsmykkingsfondet)
Nye steder	Vurdere utsmykking ved oppgradering / nyetablering av trafikkanlegg.

8.0 ELEMENTER OG GATEINVENTAR

Bildene illustrerer forslag til løsninger nevnt under de forskjellige kapitlene. Produktutviklingen skjer kontinuerlig, og møbleringsforslag bør derfor vurderes fortløpende. Det som er viktig er å vektlegge god kvalitet og design som harmonerer med omgivelsene.

Elementer i gaterommet (bommer, gjerder, betongblokker, blomsterkasser etc.) som benyttes som trafikkregulerende tiltak bærer i dag mye preg av midlertidighet. Slike elementer må i større grad for ettertiden tilpasses stedets egenart og miljø.

8.0.1 BELEGG

Gate- og fortausløsning

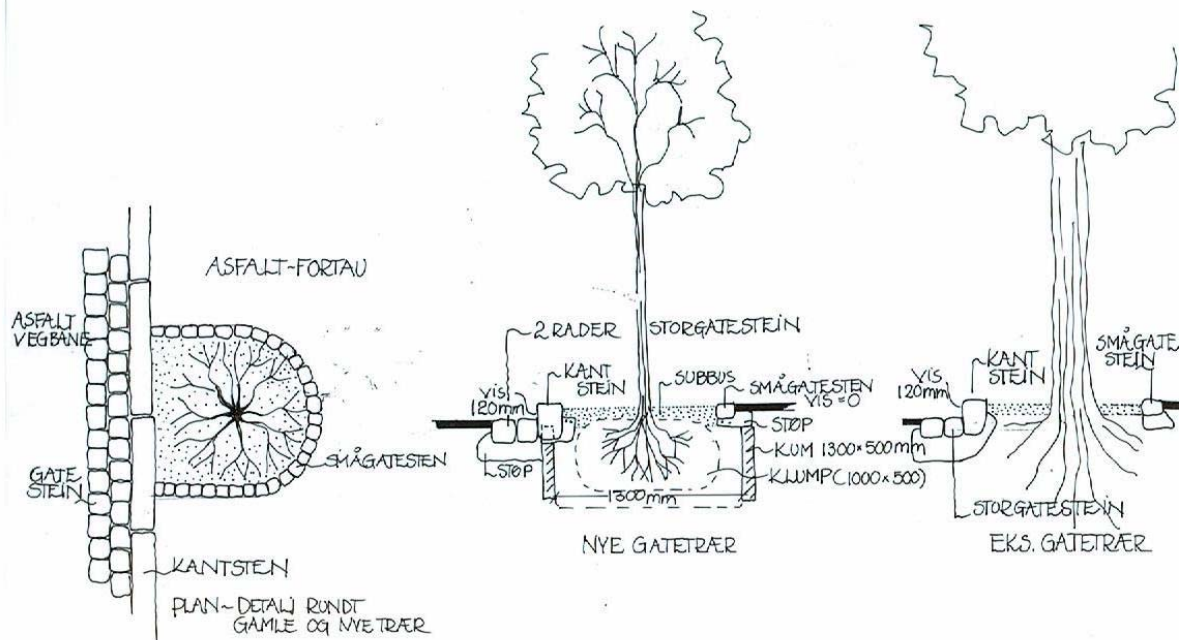

Gatebelegg i Drøbak

*Gatestein som ramme,
Svelvik*

8.0.2 KANTSTEINDETALJER

Belegg, kantstein og gatetrær

BEHANDLING AV NYE OG EKSISTERENDE GATETRÆR I STAVERN	DATO:		Målestokk:	
	TEGN.NR.	SIGN	REV.	
Elvind Orre Aulysveien 21, 3170 SEM eivind.orre@grønnsonen.no Tlf.: 33 33 49 00/960 57 531 Fax: 33 33 49 01			Anstrid D. Skalleberg Skalleberg 3180 TRODOLVING anstrid.skalleberg@grønnsonen.no Tlf.: 33 12 68 81/901 56 237 Fax: 33 15 83 03	

Kantstein og belegg på fortau og i
gateløp, Stavern

Kuppelstein i Fjerdings

8.0.3. MØBLER

Benk, Stavernsmodellen

*Krakk etter Stavernsmodellen ved Iselin Bast.
Kan brukes som gjerdelsøsning ved å plasseres etter hverandre,
for eksempel ved stenging av gater*

8.0.4. EKSEMPLER PÅ AVFALLSBEHOLDERE

8.0.5. EKSEMPLER PÅ SYKKELSTATIVER

Sykkelstativet "Urban" fra Vestre

8.0.6. EKSEMPLER PÅ BOM- OG GJERDELØSNINGER

Uakseptabel stenging, Brunlaveien

Uakseptabel stenging, Fjærdingen

God gjerdeløsning

8.0.7 SKILT OG REKLAME

*Eksempel på skilting,
Drøbak*

Alternativ veiskilting

8.0.8 KUMLOKK

*Kumlokk brukt i Larvik
Kommune*

9.0 IDÉBANK

Under arbeidet har det kommet mange innspill som ikke ”favnes” av gruppas mandat. Da disse innspillene grenser tett opp til det som ligger innunder mandatet og også ligger geografisk innenfor dette, vil vi sikre at de kommer med i det videre kommunedelplanarbeidet. Vi har på denne måten valgt å spille disse tankene og ideene inn i den videre prosessen.

Larviksveien i møte med Helgeroaveien bør bli eneste riksvei gjennom Stavern. Riksveien blir dermed toveiskjørt.

Begrunnelsen for dette forslaget er at én riksvei, i motsetning til to, gir et bedre orienteringsgrunnlag for trafikanter, spesielt de gjennomreisende og disse som gjester byen. Effekten vil samle og dermed minske trafikken i Kongegaten.

Samtidig vil området mellom Larviksveien og Kongegaten få en klarere tilhørighet til kvadraturen innenfor bykjernen.

Tiltak: Det bør legges et opphøyd, bredt, brostenbelagt gangfelt der Storgaten krysser Larviksveien og et fysisk skille mellom fortau og veibane langs Larviksveiens vestside.

Tollbodgaten bør være forbindelsesåren for innbyggere, besøkende mellom havnen og kvadraturen opp til Stavern kirke. Dette bør defineres gjennom materialvalg og utførelse langs hele gaten.

Tiltak: På sikt bør man fjerne heldekkende brosten på fortau ved Wassilioff og ved begynnelsen av inngangveiene mot nedre port i Leiren.

Tollbodgaten bør legges med brosten i buer.

Fortau bør legges i skifer.

Torvet.

Denne plassen bør kalles Kirkeplassen i stedet for ”Torvet” da plassen ikke er noe torv i de fleste måneder i året. Den ser ikke slik ut, og har ingen funksjon som et torv. Stedet er en plass.

Torvfunksjonen med salg av frukt, grønnsaker, bær og blomster bør flyttes til området nord for parken med Stavernspiken. Det forutsettes at riksveitraseen samles til en åre Larviksveien-Helgeroaveien gjennom byen.

Tiltak: Bakkenivået på den nye Kirkeplassen bør heves mot Larviksveien i vest. Det definerte plassområdet bør avgrenses med 1-2 trappetrinn i avrundet granitt ut mot Helgeroaveien og Larviksveien.

Gatestykket nord for krigsminnemerket gjenopprettes, slik at monumentet får sin opprinnelige og selvstendige plass i bybildet.

Granittkantstenene til blomsterbedene langs bygningen bør vatres opp.

Ny busslomme bør innlemmes i Indre torvs østre del mot Larviksveien.

Plassen bør legges med gress og subbusganger langs bygningen og kantene.

Kirkeplassen bør utstyres med temporære skulpturutstillinger langs Den gamle gymsalen for å knytte plassens funksjon opp mot stemningen under kirkelige handlinger som dåp, konfirmasjon, bryllup og ved begravelser. I tillegg vil området bli en utvidet utstillingsplass tilknyttet kunstutstillingene i hele den langsgående bygningen. Plassen vil innby til sosiale aktiviteter knyttet opp mot kunst og kultur.

Kronprinsentomten.

Parken bør kalles Havneparken og ikke Kronprinstomten. Tomten skal etter planene bli en park, noe den aldri har vært før. Det er snart 65 år siden det var en restaurant ved navnet Kronprinsen på området. Denne eksisterte kun i 13 år. Havneparken har en orienterende plassering i navnet, da den ligger langs Havnegaten og er den eneste parken ved havnen i Stavern. Stavern har ingen felles uteplass for sine innbyggere eller besøkende hele året. Stavern har i dag ingen sentral park som viser Staverns karakter eller visjon. Stavern har i dag ingen lett tilgjengelig park som i sitt visuelle uttrykk inviterer til verdifulle estetiske og mellommenneskelige opplevelser.

Havneparken bør i sin utforming defineres som en hovedpark i byen og tilrettelegge for rekreasjon, utendørs opphold, beskjedne aktiviteter og sosialt samvær for byens innbyggere og besøkende ved alle årstider.

For øvrig bør forslag til utforming av Kronprinstomta fra 15. november 2002, utarbeidet av Gruppe 5; Kunst og kultur.

Sukkerstranden:

Gressplenens bør arronderes ved at en gangsti langs hele muren mot Leiren føres ned mot sandstranden. Slik vil stranden bli lett tilgjengelig for alle.

Krysset Skippergaten/ Verftsgaten:

Kryssets sentrale plass i Staverns handlegater bør markeres ved en liten fontene, sentrert lagt, med avtrapping i 2-3 trinn ned mot gateplanet. Fontenen vil virke inviterende som sitte-/ vente-/ møteplass for folk.

Trapper og rekkverk:

Trapper og rekkverk tilpasses omgivelsene og miljøet omkring.

Belysning:

Belysning bør utarbeides i egen plan.

Ved plasser bør belysningsarmatur monteres på de omkringliggende bygningene for å gi en plassfølelse i motsetning til gatefølelse av området.

Fargen bør være hvit i hele Staverns byområde. Dette viser et realistisk bilde av byen, og forskjønner hus, gater og byrom, spesielt i vinterstid med snø. Det hvite lyset øker trygghetsfølelsen i mørket.

Gatetrær

Gatetrær bør beholdes der de vokser i dag, med replanting der trærne er døde. Disse kolles. De nyplantede trærne langs Tollbodgt. bør ikke kolles. Alle bjerkene langs Tollbodgt. mot festningsmuren bør fjernes for å gi byen et mer åpent og luftig preg. Gatetrær langs Risøyveien og Brunlaveien bør være lave, men ikke kollede.

Beplantning:

Det bør vises varsomhet med hensyn til beplantning og tilføring av sommerblomster, overdådighet virker forsimpelende.